

Številka: 00104-310/2018/5

Datum: 10. 1. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z možnostjo zamenjave dotrajane opreme v slovenskih bolnišnicah

Poslanec dr. Franc Trček je na Vlado Republike Slovenije naslovil poslansko vprašanje v zvezi z možnostjo zamenjave dotrajane opreme v slovenskih bolnišnicah. Poslanec navaja, da je pereči problem slovenskih bolnišnic med drugim dotrajana, amortizirana osnovna oprema, ki jo nujno potrebujejo za normalno delovanje bolnišničnih oddelkov, in da bi morala biti, po izjavljanju vodstev bolnišnic, letno namenjena finančna sredstva za tovrstne amortizacije nekajkrat višja. Poslanec vlado sprašuje:

- Kakšni so njeni podatki o nujnih tovrstnih amortizacijah v naslednjih 10 letih?
- Kakšna bo časovnica amortizacije?
- Kateri bodo prednostni kriteriji za zamenjavo odslužene osnovne opreme?

Vlada Republike Slovenije uvodoma pojasnjuje, da država oziroma pristojno ministrstvo izvaja investicije v bolnišnične objekte, vključujoč nabave medicinske in druge opreme, na podlagi izkazanih potreb posameznega javnega zdravstvenega zavoda (v nadaljnjem besedilu: JZZ), katerega ustanovitelj je Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: RS), po prioritetah, ki jih določi JZZ. Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ) se kot investitor, v skladu z določbami Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16), do prejetih investicijskih predlogov opredeli na podlagi prejete investicijske dokumentacije.

V letu 2017 je oprema v JZZ skupaj v povprečju 83 % odpisana. To je knjigovodska odpisanost in ne pomeni, da je oprema tudi neuporabna. Visok delež odpisanosti opreme kaže na to, da so amortizacijske stopnje medicinske opreme visoke, tako da je oprema bistveno hitreje odpisana, kot je posamezno osnovno sredstvo zaradi iztrošenosti in tehnološke nesprejemljivosti izločeno iz procesa dela. Amortizacijske stopnje so določene s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15). Tako je npr. določena amortizacijska stopnja za laboratorijsko opremo 20 %, kar pomeni, da je oprema amortizirana v petih letih, kar pa še ne pomeni, da je neuporabna.

Tabela 1: Stopnja odpisanosti opreme v javnih bolnišnicah v obdobju 2014–2017

Leto	Odpisanost opreme*
2014	0,85
2015	0,84
2016	0,83
2017	0,83

*prikazana je aritmetična sredina

Vir: Kazalniki učinkovitosti.

Poudariti je treba, da se stanje na področju opreme v splošnem izboljšuje in se bo z izvajanjem investicij oziroma novih nabav opreme, ki jih ima MZ v načrtu v prihodnjih letih, izboljševala še naprej. Kako hitro se bodo zadeve odvijale, je odvisno tudi od obsega sredstev vsakoletnega proračuna MZ, namenjenega za investicije. Za investicijska vlaganja, ki so vključevala tudi nabave (medicinske) opreme, so bila izplačila iz proračuna Republike Slovenije po posameznih letih naslednja:

- Leto 2014: 40.509.149,68 eura
- Leto 2015: 56.438.172,31 eura
- Leto 2016: 33.203.588,03 eura
- Leto 2017: 33.824.439,70 eura

V nadaljevanju primeroma navajamo nekatere investicijske projekte, ki so bili izvedeni v zgoraj navedenem obdobju oziroma so še v izvajanju ter so vključevali oziroma vključujejo tudi nabave medicinske in druge opreme, in sicer: izgradnja desetih urgentnih centrov, zagotovitev prostorov in opreme za Oddelek za onkologijo in radioterapijo v UKC Maribor, projekt posodobitve, nadgradnje in povezovanja bolnišničnih in radioloških informacijskih sistemov zaradi celovite digitalizacije in povezovanja diagnostike v enotno povezano teleradiološko omrežje v Republiki Sloveniji z namenom izmenjave slikovnega diagnostičnega gradiva in vzpostavitev sistema za arhiviranje rezultatov slikovne diagnostike (PACS) v oblaku – (krajše) Digitalizacija diagnostike v RS, dokončanje objekta C+C2 v okviru novogradnje in rekonstrukcije objekta C v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, požarno varnostna sanacija Splošne bolnišnice Trbovlje, Dispečerski center zdravstva, nadaljevanje izgradnje Diagnostično terapevtskega servisa (DTS) v UKC Ljubljana, obnova vodovoda na Onkološkem inštitutu Ljubljana, izvedba pripravljanih del za nadomestno novogradnjo Splošne bolnišnice Celje, vzpostavitev Centra intenzivne medicine in endoskopskega centra Splošne bolnišnice Novo mesto, rušitev in novogradnja trakta B, prizidek FT k objektu Marjetica v Univerzitetnem rehabilitacijskem Inštitutu Republike Slovenije – Soča, novogradnja Oddelka za invalidno mladino na obstoječi lokaciji Stara Gora v okviru Splošne bolnišnice Nova Gorica, obnova porodnega bloka v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj, energetska prenova nekaterih bolnišnic, ureditev prostorov bolnišničnih lekarn in drugi.

MZ je v obdobju 2014–2017 izvedlo naslednje nabave razne opreme: magnetno resonančni tomograf (MR) za Splošno bolnišnico Celje, angiograf za Splošno bolnišnico Novo mesto, digitalni (trije) rentgenski aparati za Bolnišnico Topolšico, oprema za novo sterilizacijo v Splošni bolnišnici Izola, ultrazvočna aparatura 3D/4D za preiskave v ginekologiji in porodništvu z najnovejšo strojno in programsko opremo za podporo delovanja UZ sond z aktivno matriko za potrebe Kliničnega oddelka za perinatologijo (KOP), oprema za program DORA UKC Maribor, sanacija sistemov neprekinjenega napajanja po posameznih bolnišnicah, digitalni zobni RTG aparat v Zdravstvenem domu za študente Univerze v Ljubljani, koronograf in angiograf za Splošno bolnišnico Celje, vzpostavitev dejavnosti prevoza kritično bolnih novorojencev, dojenčkov in otrok do 14. leta starosti, UKC Ljubljana, spektrometer za Pediatrično kliniko, UKC Ljubljana, sistem za robotsko asistiranje operativne posege, UKC Ljubljana, sekvenator za Klinični inštitut za medicinsko genetiko, UKC Ljubljana, sterilizatorji za centralno sterilizacijo Splošne bolnišnice Brežice, razna medicinska oprema za Splošno bolnišnico Jesenice, naprava za robotizirano vadbo hoje v Univerzitetnem rehabilitacijskem Inštitutu Republike Slovenije – Soča, nabava opreme za program DORA v UKC Maribor in druge.

V nadaljevanju navajamo še investicijske projekte oziroma nabave medicinske in druge opreme, ki jih MZ trenutno izvaja in za katere država oziroma MZ namenja večinski del sredstev, in sicer: nakup dveh naprav za zunajtelesni krvni obtok za KO za kirurgijo srca in ožilja Kirurške klinike UKC Ljubljana, nabava teledirigiranega RTG aparata z diaskopijo, digitalnim detektorjem in

digitalno subtrakcijo v Splošni bolnišnici Trbovlje, nakup SPECT/CT in PET/CT za Kliniko za nuklearno medicino, UKC Ljubljana, sistem za zunajtelesno drobljenje ledvičnih kamnov, UKC Ljubljana, skupna nabava naprav za računalniško tomografijo (CT) za več javnih zdravstvenih zavodov, zamenjava 16 anestezijskih aparatov na oddelkih UKC Maribor, dobava petih posteljnih enot za intenzivno terapijo na Oddelku kardiokirurgije s pripadajočimi monitorji, respiratorji in infuzijskimi črpalkami, UKC Maribor, zamenjava dveh mobilnih aparatov za nevronavigacijo na Oddelku ORL in Oddelku nevrokirurgije/ortopedije v UKC Maribor, nakup in namestitve novega koronarografskega aparata s pripadajočo opremo v nove prostore Oddelka kardiologije in angiologije UKC Maribor, zamenjava naprave za magnetno resonanco 1,5 T na Radiološkem oddelku v UKC Maribor, zamenjava angiografskega TRG aparata »bi plane« na Radiološkem oddelku v UKC Maribor, nakup stacionarnega RTG aparata, mobilnega RTG aparata, laparaskopski stolp ter ultrazvok za ginekološko ambulanto za SB Jesenice in preventivno vzdrževanje kupljene opreme za obdobje petih let po poteku garancijske dobe, nabava razne medicinske opreme za Splošno bolnišnico »Dr. Franca Derganca« Nova Gorica, nakup dveh robotov s podporo za ročno pripravo protitumornih zdravil na Onkološkem inštitutu Ljubljana, nabava opreme (kirurška travmatološka miza, endoskopski stolp, sterilizator) v Splošni bolnišnici Ptuj, zamenjava avtoklavov v Lekarni UKC Ljubljana, ureditev prostorov in oprema katetrskega laboratorija Kliničnega oddelka za kardiologijo Interne klinike, UKC Ljubljana in drugi.

Poleg nabav opreme, ki jih (so)financira MZ, JZZ del opreme financirajo tudi iz lastnih sredstev. JZZ imajo tako kot drugi izvajalci zdravstvenih storitev v ceni, ki jo prizna Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, priznana tudi amortizacijo, ki je predpisana z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje. V letu 2017 so javne bolnišnice za nakup opreme namenile 34.092.460 eurov, kar predstavlja 63 % vseh investicijskih odhodkov leta 2017. V primerjavi z letom 2016 so se izdatki za nakup opreme povečali za 3.621.854 eurov oziroma za 11,89 %.

Tabela 2: Investicijski odhodki za nakup opreme v javnih bolnišnicah v obdobju 2014–2017 (v EUR)

Leto	Izdatki za nakup opreme	Vsi investicijski odhodki
2014	22.439.078	40.677.411
2015	25.531.054	48.030.446
2016	30.470.606	56.860.569
2017	34.092.460	53.721.333

Vir: AJPES, Izkaz prihodkov in odhodkov javnih bolnišnic po denarnem toku.

MZ je v letu 2017 v okviru popravljanih ukrepov na podlagi revizije Računskega sodišča Republike Slovenije izvedlo vse potrebne aktivnosti za vzpostavitev učinkovitega upravljanja z medicinsko opremo, s poudarkom na dragi medicinski opremi. V ta namen je bilo izdano Navodilo o vodenju evidence medicinske opreme v JZZ, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija. V okviru tega navodila je bil pripravljen seznam vse opreme za enotno evidenco kot podlaga za celostno obravnavo in optimalno upravljanje s to opremo.

Seznam opreme za evidenco je:

- 33111000-1 Rentgenske naprave
- 33111400-5 Naprave za rentgensko fluoroskopijo
- 33111500-6 Rentgenska oprema za zobozdravniško uporabo
- 33111600-7 Naprave za radiografijo
- 33111800-9 Sistem za rentgensko diagnostiko
- 33111721-1 Naprave za digitalno angiografijo
- 33111740-0 Naprave za angioplastiko

33115100-0 CT skener
33111620-3 Kamere z gama žarki
33151100-4 Naprave za gama terapijo
33111610-0 Enota za magnetno resonanco
33151200-5 Naprave za rentgensko terapijo
33111650-2 Naprave za mamografijo
33112200-0 Enota za ultrazvok
33112100-9 Naprava za ultrazvočno preiskavo srca
33124120-2 Ultrazvočne naprave za diagnostične namene
33112300-1 Naprave za ultrazvočno skeniranje
33112310-4 Barvni doppler

Karakteristike evidence:

- je standardizirana oziroma šifrirana,
- vpeljana je aplikacijsko orodje za:
 - pripravo poročil, analiz, primerjav,
 - spremljanje uporabe,
 - določanje kriterijev minimalne in optimalne izkoriščenosti,
 - celovit pregled nad stroški,
 - načrtovanje novih nabav.

Takšna sistemska ureditev je zelo zahtevna in kompleksna, saj zahteva povezavo različnih zalednih sistemov (knjigovodski, računovodski, bolnišnični, radiološki, ...) in podatkovnih baz, ki jih v 26 bolnišnicah upravlja in vzdržuje več kot deset različnih programskih hiš. Poleg tega je bila že v izhodišču postavljena zahteva, da morajo biti vsi podatki zajeti neposredno iz naprav in zalednih sistemov, avtomatsko, verodostojno in zanesljivo. Evidenca je bila vzpostavljena v začetku leta 2017 za opremo, ki jo obravnava revizija Računskega sodišča (tj. naprave za računalniško tomografijo – CT, naprave za slikanje z magnetno resonanco – MR, naprave za pozitivno emisijsko tomografijo – PET, linearne pospeševalnike – LINAC), v letih 2017 in 2018 je bila vzpostavljena še za drugo naštetu opremo.